

WEBINAR
ȘCOALA SECOLULUI XXI:
EDUCAȚIA ECOLOGICĂ PENTRU SUSTENABILITATE

**Starea și metodele de gestionare a deșeurilor
în Regiunea de Dezvoltare Nord a Republicii Moldova**

Raportor: Tabără Irina, cercetător științific stagiar, Institutul de Ecologie și Geografie

Chișinău, 2022

INTRODUCERE

Deșeurile reprezintă o problemă din ce în ce mai importantă la nivel global, regional, dar și local.

Gestionarea deșeurilor este orice activitate legată de formarea, tratarea, ambalarea, depozitarea, transportarea, acumularea, neutralizarea, prelucrarea, utilizarea, înhumarea sau distrugerea deșeurilor. De obicei, termenul *gestionarea deșeurilor* se referă la materialele rezultate din activități umane și activitatea de reducere a efectului lor asupra sănătății oamenilor, a mediului.

Conform Clasificatorului statistic al deșeurilor RM deșeurile sunt numite:

- ***deșeuri din gospodăria comunală*** (deșeuri menajere solide, deșeuri alimentare, surplus de nămol și de mъл captat de instalațiile de filtrare, nămol deshidratat al apelor uzate, sedimente de la curățirea apelor reziduale comunale și industriale);
- ***deșeuri menajere*** (produse alimentare, mărfuri textile, hârtie și carton, masă plastică, sticlă, metale, alte materiale);
- ***deșeuri de la creșterea animalelor*** (băligar solid, bălegar lichid, gunoi de grajd solid și lichid);
- ***deșeuri de producție***, rezultate în urma proceselor tehnologice;
- ***deșeuri periculoase***, generate din diverse industrii: industria pieii, deșeuri aferente chimiei anorganice și organice, materii prime chimice miniere și îngrășămintelor.

Deșeurile periculoase sunt cele mai nocive pentru mediul înconjurător și sănătatea populației.

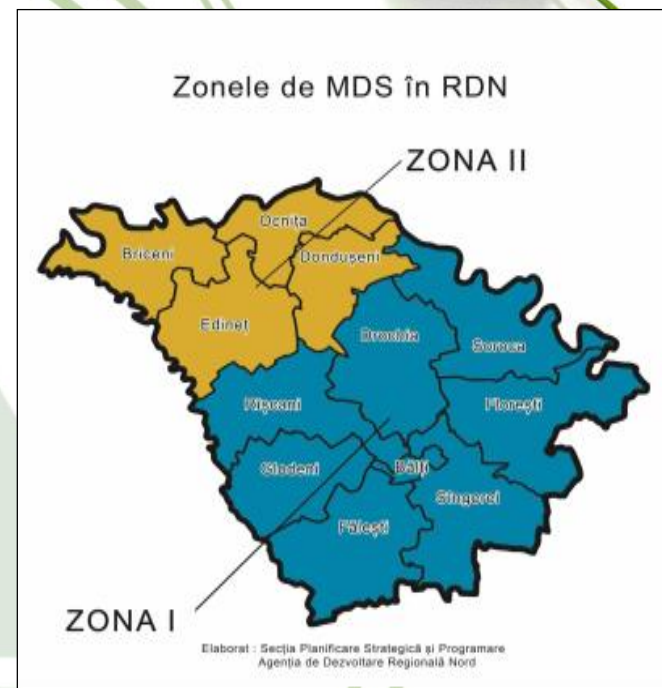

Managementul deșeurilor pe întreg teritoriul Republicii Moldova este necesar de realizat conform Strategiei de gestionare a deșeurilor în RM pentru a. 2013-2027, aprobată prin HG NR. 248 din 10.04.2013.

Conform Strategiei pentru RDN se prevede a fi 2 zone:

* ZONA I, care include 7 raioane: Soroca, Florești, Sângerei, Fălești, Glodeni, Râșcani, Drochia și mun. Bălți. Centrul de depozitare a deșeurilor prevede a fi construit pe teritoriul r-nului Drochia.

* ZONA II include 4 raioane: Edineț, Briceni, Ocnîța și Dondușeni. Depozitul central de acumulare a deșeurilor se prevede a fi construit în r-nul Edineț.

Problema deșeurilor este necesar de precăutat din două puncte de vedere:

- 1.ca sursă de poluare (reprezintă o sursă de poluare),
 - 2.ca materie primă secundară (se utilizează ca materie primă).
- Din Deșeuri Menajere Solide, circa 70% sunt valorificabile.
Eliminarea deșeurilor este o activitate complicată și costisitoare.

Concepția actuală privind deșeurile nu pornește de la idea creșterii și perfecționării capacităților de eliminare, ci de la adoptarea de noi tehnologii, care să producă deșeuri în cantitate cât mai redusă, într-o formă cât mai ușor de tratat.

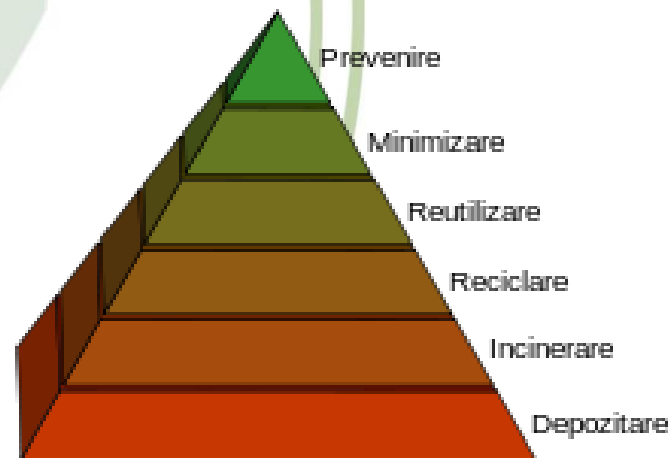
Soluționarea problemelor ale deșeurilor este necesar de realizat conform priorităților:

Prevenirea, Minimizarea, Reutilizarea, Reciclarea, Incinerarea și pe ultimul loc este Depozitarea.

Măsurile
cele mai
favorabile

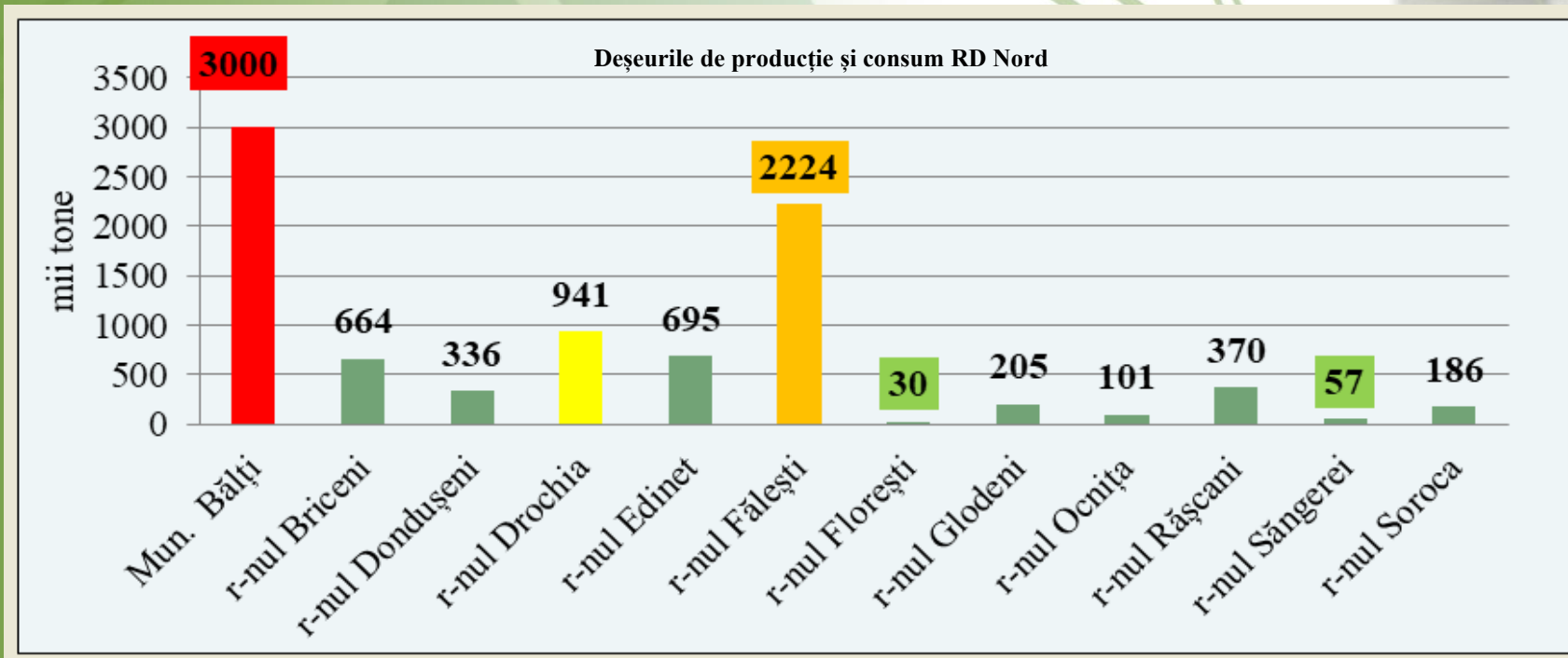
Măsurile
cele mai
nefavorabile

DEȘEURILE DE PRODUCȚIE ȘI CONSUM DIN REGIUNEA DE DEZVOLTARE NORD

Deșeurile de producție și consum sunt deșeurile rezultate în urma proceselor tehnologice

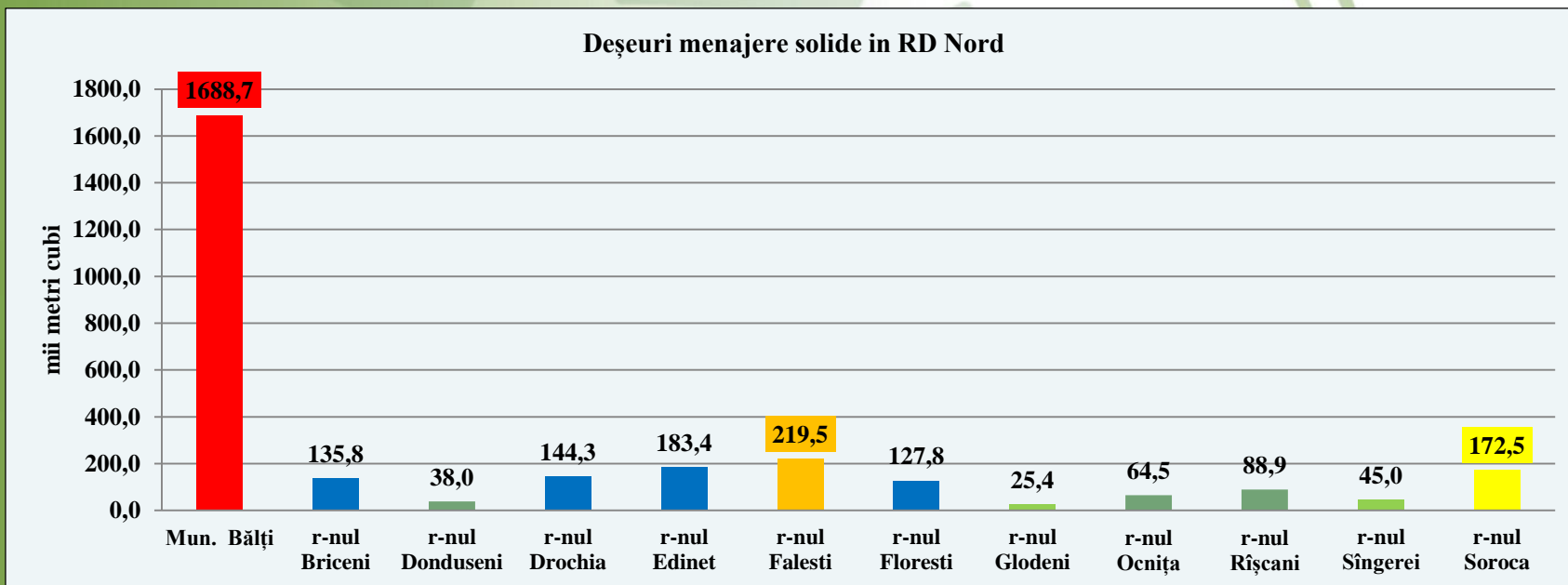
Cele mai mari cantități de deșuri se acumulează în mun. Bălți. Acest fapt se poate explica prin faptul că mun. Bălți este cel mai populat din RDN și are un număr mare de întreprinderi industriale.

DEȘURI MENAJERE SOLIDE ÎN REGIUNEA DE DEZVOLTARE NORD

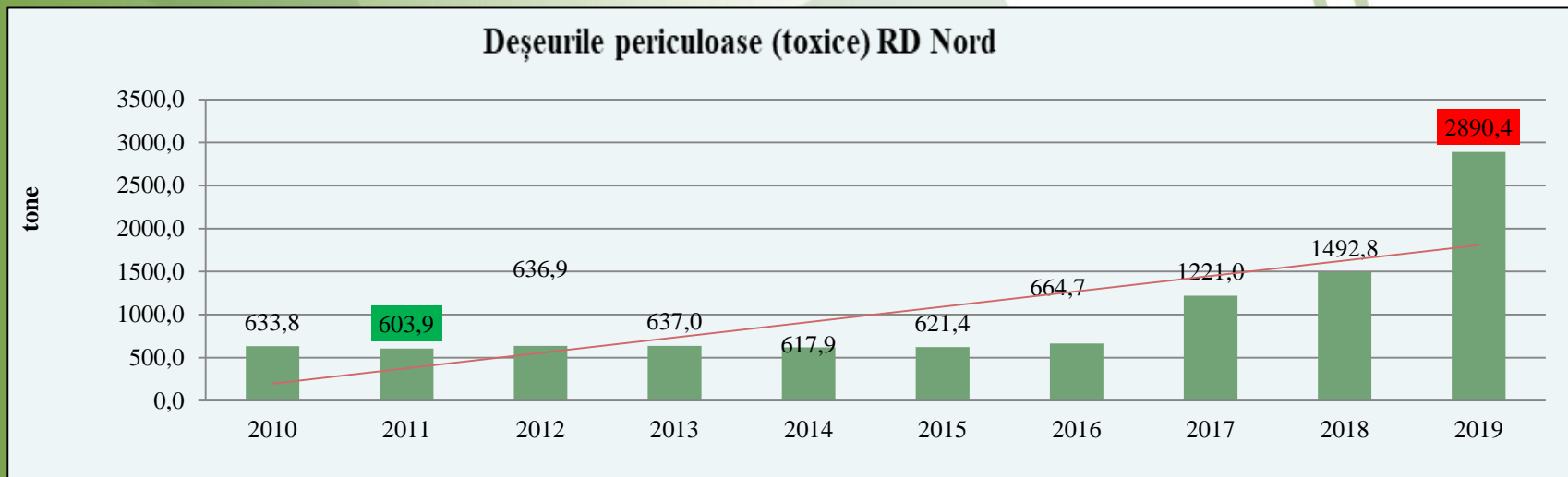
Deșeurile solide rezultate din activitățile umane sunt de obicei aruncate, fiind considerate inutile. Ca urmare a creșterii rapide a producției și consumului, comunitățile produc în mod regulat din ce în ce mai multe reziduri solide, ceea ce conduce la o creștere a volumului deșeurilor generate din diferite surse. Deșeurile solide au un potențial ridicat de poluare a tuturor componentelor vitale ale mediului înconjurător atât la nivel local cât și la nivel global.

DEȘURI PERICULOASE (TOXICE) DIN REGIUNEA DE DEZVOLTARE NORD

Prin natura lor, deșeurile periculoase au cel mai mare impact asupra mediului înconjurător și sănătății populației. Ținând cont de proprietățile lor specifice care fac ca acestea să fie periculoase (explozive, oxidante, inflamabile, iritante, cancerigene, corozive, infecțioase, mutagene, sensibilizante, ecotoxice) este necesar ca activitățile de gestionare a deșeurilor periculoase să fie abordate într-un mod riguros. Creșterea masei deșeurilor periculoase poate fi explicată prin dinamica importului pesticidelor tot mai multe ce nu sunt utilizate complet.

- În cadrul laboratorului ”Ecourbanistică” au fost elaborate mai multe tehnologii de tratare și valorificare a deșeurilor industriale periculoase.
 1. A fost elaborată tehnologia de tratare a deșeurilor galvanice din Republica Moldova.
 2. Tehnologia de valorificare a deșeurilor cu conținut de vanadiu generate la Centralele termice electrice.
 3. Tehnologia de valorificare și tratare a deșeurilor cu conținut de cianuri generate la fabricile de vinuri.
- Toate aceste tehnologii au fost brevetate.
- Tehnologia privind neutralizarea deșeurilor cianurice a fost implementată la întreprinderea de vinuri spumante VISMOS.

CONCLUZII

- ✓ Cel mai mare volum de deșuri menajere solide, deșuri de producție și deșuri periculoase (toxice) este evaluat în mun. Bălți din Regiunea de Dezvoltare Nord. Acest fapt, se explică prin prezența în mun. Bălți a unui număr mare de locuitori și un potențial economic înalt.
- ✓ Din cele relatate mai sus ajungem la concluzia, că gestionarea deșeurilor necesită adoptarea unor măsuri specifice, adecvate fiecărei faze de eliminare a deșeurilor în mediu.
- ✓ În concluzie se poate conchide, că problema deșeurilor, nu poate fi soluționată fără organizarea unui management adecvat al deșeurilor, care prevede crearea infrastructurii complete privind gestionarea tuturor fluxurilor de deșuri.
- ✓ Cât timp nu se vor întreprinde măsuri concrete, atâta timp problema va persista.

RECOMANDĂRI

Pentru soluționarea problemei deșeurilor este necesară crearea infrastructurii privind gestionarea lor corectă:

- a) implementarea colectării selective a Deșeurilor Menajere Solide;
- b) crearea infrastructurii privind colectarea, transportarea și implementarea metodelor corespunzătoare de tratare a fiecărui tip de deșeuri și valorificare în dependență de natura și proprietățile acestora.

MULTUMESC PENTRU ATENȚIE.